

Biomedische Kennishiaten Post-COVID

Let op:

- Het beschikbaar budget voor deze subsidieronde is opgehoogd. In totaal is in deze subsidieronde een bedrag van € 10.419.400,- beschikbaar.

Biomedische Kennishiaten Post-COVID

Datum geplaatst: 1 mei 2024

Deadline: **12 juni 2024, 14.00 uur**

Inhoud

1. Samenvatting	1
2. Doel subsidieoproep.....	1
3. Voorwaarden en verplichtingen.....	2
3.1. Voorwaarden	2
3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?	3
3.1.2. Staatssteun voorkomen.....	3
3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden.....	4
3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?	4
3.1.5. Praktische voorwaarden.....	7
3.2. Verplichtingen	7
4. Beoordeling en prioriteitstelling	8
4.1. Beoordelingsprocedure	8
4.2. Relevantiecriteria	8
4.3. Kwaliteitscriteria.....	9
4.4. Prioriteitstelling	10
5. Indienen.....	10
5.1. Indiening via Mijn ZonMw	10
5.2. Tips	10
5.3. Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	10
5.4. Inhoudelijke vragen	11
5.5. Technische vragen	11
5.6. Downloads en links.....	11
6. Bijlagen.....	11

1. Samenvatting

Wie

De hoofdaanvrager voor deze subsidie moet verbonden zijn aan een in Nederland gevestigde onderzoeksorganisatie, universiteit, UMC, niet academisch ziekenhuis, hogeschool, zorginstelling of een patiëntenorganisatie.

De volgende partijen kunnen aanspraak maken op (een gedeelte van de) subsidie:

1. Nederlandse onderzoeksorganisaties in de zin van het EU staatssteunrecht¹.
2. Uitvoerders van een wettelijke taak/belangenorganisaties die voor dit project belangenbehartigende activiteiten uitvoeren. Hierbij kan gedacht worden aan patiëntorganisaties. U moet in de subsidieaanvraag aangeven welke wettelijke taak of belangenbehartigende activiteiten u in dit verband uitvoert.
3. Nederlandse zorginstellingen² en andere Nederlandse private partijen (met winstoogmerk) mogen beperkt aanspraak maken op subsidie. In paragraaf 3.1.4 staan de voorwaarden die hiervoor gelden.

Waarvoor

Deze oproep heeft als doel invulling te geven aan de geïdentificeerde urgente biomedische kennisvragen, voortgekomen uit de kennisagenda biomedisch onderzoek post-COVID, door passende onderzoeksvoorstellen op dit gebied te financieren. De projecten dienen aansluiting te vinden bij het [Post-COVID Netwerk Nederland](#).

Wat

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt ~~€ 6.000.000,-~~ € 10.419.400,- met een maximale looptijd van 24 maanden. Het project moet tevens afgerond zijn op 31 december 2026, conform de looptijd van het post-COVID programma. Het project dient zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 2 maanden na honorering, van start te gaan.

Wanneer

Tabel 1. Tijdsplaan

Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	12 juni 2024, 14.00 uur
Ontvangst beoordelingen referenten	9 juli 2024
Deadline indienen wederhoor	30 juli 2024, 14.00 uur
Besluit	Medio oktober 2024
Uiterlijke startdatum	Zo snel mogelijk, doch uiterlijk 2 maanden na honorering
Uiterlijke datum van afronden project	31 december 2026

Een interview is onderdeel van het beoordelingstraject van uw subsidieaanvraag. Van het interview wordt een geluidsopname gemaakt. Na afloop van de beoordelingsprocedure wordt de geluidsopname vernietigd.

2. Doel subsidieoproep

Deze oproep maakt onderdeel uit van het onderzoeksprogramma post-COVID en richt zich op de recent gepubliceerde [kennisagenda biomedisch onderzoek post-COVID](#). Het doel van de oproep is invulling te geven aan de geïdentificeerde kennishiaten uit deze kennisagenda.

Aanleiding

Het post-COVID-syndroom, ook wel long-COVID of *post-acute sequelae SARS-CoV-2 infection* (PASC) genoemd, verwijst naar de aanhoudende gezondheidsproblemen die sommige mensen ervaren na herstel van een besmetting met SARS-CoV-2, het virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt. Deze gezondheidsproblemen kunnen variëren van mild tot ernstig en kunnen aanhoudende symptomen omvatten zoals vermoeidheid, kortademigheid en concentratieproblemen, evenals effecten op langere termijn zoals schade aan hart, longen en hersenen.

¹ Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15 onder ee).

² Definitie van een zorginstelling: artikel 5, lid 1, [Wet toelating zorginstellingen](#).

Er is nog veel onduidelijk over het ziektebeeld en op dit moment zijn er onvoldoende behandelingen beschikbaar die (de oorzaken van) post-COVID klachten kunnen verminderen of wegnemen. Een belangrijke oorzaak hiervan is de beperkte informatie over de onderliggende ziekteprocessen en herstelbevorderende factoren. Aangezien de definitie van de aandoening ook nog onvoldoende helder is vanwege het uiteenlopende spectrum aan gerapporteerde klachten, is verbetering van het inzicht in de aard en omvang van post-COVID wenselijk.

Post-COVID programma

ZonMw heeft van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) de opdracht ontvangen voor een [post-COVID programma](#) voor de financiering van onderzoek naar post-COVID, versterken van de kennisinfrastructuur en het inrichten van een onderzoeks- en expertisenetwerk. Het programma dient een aanzienlijk maatschappelijk belang; het ontwikkelen en toepassen van praktijkrelevante kennis om bij te dragen aan het voorkomen en verminderen van post-COVID problematiek en een zo goed mogelijk herstel. De doelstelling van het post-COVID programma is het vergroten en delen van kennis en expertise over post-COVID voor diagnose, behandeling en het optimaliseren van zorg. Deze subsidieoproep maakt deel uit van het post-COVID programma.

Biomedische kennisagenda post-COVID

De commissie kennisagenda post-COVID is gevraagd ZonMw te adviseren over de selectie van actuele kennisvragen op het gebied van biomedisch onderzoek voor post-COVID. De [bundeling van onderzoek naar post-COVID](#) dat momenteel op (inter)nationaal niveau plaatsvindt, is hierbij als basis gebruikt, maar is niet beperkend. In de prioritering ligt de focus op de benodigde kennis voor het ontrafelen van de onderliggende mechanismen die een rol spelen bij post-COVID en welke vervolgens kunnen leiden tot nieuwe inzichten en/of aangrijpingspunten voor diagnostiek en behandeling. De geïdentificeerde urgente onderzoeksvragen uit deze [kennisagenda biomedisch onderzoek post-COVID](#) vormen de basis voor het onderzoek dat in deze subsidieronde zal worden gefinancierd.

Biomedische kennishiaten relevant voor deze oproep

Binnen deze subsidieoproep is onderzoek mogelijk naar de volgende vier geïdentificeerde kennishiaten op het gebied van biomedisch onderzoek, zoals gedefinieerd in de kennisagenda biomedisch onderzoek post-COVID:

- 1. Het identificeren van methoden waarmee een objectiveerbare diagnose gesteld kan worden, waarbij bijvoorbeeld gedacht kan worden aan biomarkers, beeldvormende technieken en fysiologische testen.**
- 2. Het identificeren van subtypes van patiënten, door middel van klinische fenotypering van symptomen en syndromen, gecombineerd met uitkomsten van vraag 1.**
- 3. Het relateren van de diagnostische testen van vraag 1, en subtypering en classificatie van vraag 2, aan ernst en prognose.**
- 4. Onderzoek naar pathofysiologische mechanismen van post-COVID voor het identificeren van subtypes, met als doel nieuwe aangrijpingspunten voor behandeling te vinden.**

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) van toepassing.

3.1. Voorwaarden

Uw subsidieaanvraag moet aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen.

U kunt alleen een uitgewerkte subsidieaanvraag indienen als uw ingediende projectidee in deze subsidieronde een positief advies tot uitwerken heeft gekregen. Overweegt u ondanks dit negatieve

advies toch een uitgewerkte subsidieaanvraag in te dienen? Dan verzoeken wij u vriendelijk hierover zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 3 weken na ontvangst van het advies, contact op te nemen via covid19@zonmw.nl.

Randvoorwaarden

De te honoreren projecten moeten voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Het projectvoorstel richt zich specifiek op één of meerdere van de geïdentificeerde kennishiaten uit de kennisagenda biomedisch onderzoek post-COVID, zoals beschreven onder sectie 2.
- Het onderwerp past binnen de kaders van het post-COVID programma.
- Coördinatie, organisatie en ondersteuning van onderzoek is essentieel voor de uitvoering van complex en veelomvattend onderzoek zoals noodzakelijk is voor post-COVID. Om versnippering te voorkomen en overstijgende analyses mogelijk te maken dient het onderzoek aansluiting te vinden bij het [Post-COVID Netwerk Nederland](#). De methoden en de manier van dataverzameling dienen te worden afgestemd met het netwerk. Tevens dient de disseminatie en implementatiestrategie van het onderzoek afgestemd te worden met het netwerk om kennisuitwisseling, doorgeleiding en implementatie te bevorderen.
- Projecten dienen op korte termijn te starten, uiterlijk binnen 2 maanden na honorering.

Buiten de scope van deze subsidieoproep valt:

- Onderzoek naar biomedische vraagstukken op het gebied van post-COVID anders dan de beschreven kennishiaten in deze subsidieoproep.

3.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

De hoofdaanvrager voor deze subsidie moet verbonden zijn aan een in Nederland gevestigde onderzoeksorganisatie, universiteit, UMC, niet academisch ziekenhuis, hogeschool, zorginstelling⁴ of een patiëntenorganisatie.

De volgende partijen kunnen aanspraak maken op (een gedeelte van de) subsidie:

1. Nederlandse onderzoeksorganisaties in de zin van het EU staatssteunrecht³.
2. Uitvoerders van een wettelijke taak/belangenorganisaties die voor dit project belangenbehartigende activiteiten uitvoeren. Hierbij kan gedacht worden aan patiëntorganisaties. U moet in de subsidieaanvraag aangeven welke wettelijke taak of belangenbehartigende activiteiten u in dit verband uitvoert.
3. Nederlandse zorginstellingen⁴ en andere Nederlandse private partijen (met winstoogmerk) mogen beperkt aanspraak maken op subsidie. In paragraaf 3.1.4 staan de voorwaarden die hiervoor gelden.

3.1.2. Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun⁵. Voor deze subsidieronde geldt daarom de volgende staatssteunmaatregel:

Algemene groepsvrijstellingsverordening

In deze subsidieronde wordt gebruikgemaakt van de algemene groepsvrijstellingsverordening (hierna te noemen 'AGVV'), waardoor er bij subsidieverlening op basis van deze subsidieoproep sprake is van een geoorloofde vorm van staatssteun. Dat betekent dat er financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. Daarnaast bent u verplicht om over bepaalde gegevens te verklaren. In [Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV](#) vindt u meer informatie over de AGVV, evenals de vereisten van de AGVV waaraan moet worden voldaan.

Als er sprake is van samenwerking, waarbij meerdere ondernemingen⁶ begunstigde van staatssteun kunnen zijn, dan moeten alle op subsidie aanspraak makende ondernemingen voldoen aan de voorwaarden van de AGVV. Dit betekent dat alle voorwaarden en verplichtingen die voortvloeien uit de AGVV eveneens in volle omvang van toepassing zijn op alle op subsidie aanspraak makende

³ Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15 onder ee).

⁴ Definitie van een zorginstelling: artikel 5, lid 1, [Wet toelating zorginstellingen](#).

⁵ Artikel 107 VWEU.

⁶ Een onderneming in de zin van het EU staatssteunrecht betreft elke eenheid die een economische activiteit uitvoert, ongeacht rechtsvorm of wijze van financiering.

ondernemingen in het samenwerkingsverband. ZonMw stelt de Europese Commissie middels een kennisgeving zoals bedoeld in artikel 11 van de AGVV op de hoogte van deze subsidieoproep.

Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

3.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Er dient zoveel mogelijk in gezamenlijkheid te worden gewerkt, reeds bij de uitwerking van het subsidievoorstel. Daarbij is het van belang om ook verschillende disciplines, patiënten en ketenpartners te betrekken in het onderzoek. Patiëntparticipatie in de projectgroep of consortium is vereist, als partner vanaf protocol ontwikkeling.

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen, maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).
- Op welke wijze vorm wordt gegeven aan patiëntparticipatie binnen het onderzoek.

Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag.

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. Indien ZonMw concept samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en) opvraagt, verleent zij de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

3.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt ~~€ 6.000.000,-~~ **€ 10.419.400,-**. Er geldt geen maximum budget per project. Het streven is om met deze subsidieronde tenminste financiering te verstrekken aan elk van de in de subsidieoproep opgenomen kennishiaten.

- De looptijd van de projecten bedraagt maximaal 24 maanden. De projecten dienen tevens uiterlijk 31 december 2026 afgerond te zijn, conform de looptijd van het post-COVID programma.
- Het budget dient realistisch en goed onderbouwd te zijn. U wordt dringend verzocht een budget op te stellen dat passend is bij de reikwijdte van het voorgestelde onderzoek. Cofinanciering is mogelijk en in bepaalde typen projecten wenselijk. Indien er sprake is van toepassing van de AGVV dienen ondernemingen een eigen bijdrage te leveren van de percentages zoals

aangegeven in tabel 2 en 3. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen fundamenteel onderzoek en industrieel onderzoek, zie hiervoor artikel 25, lid 2 van de AGVV.

- Reserveer 10% van uw projectbudget voor communicatie en implementatie. Neem dit op in de begroting bij de uitgewerkte subsidieaanvraag.
- Kosten voor datamanagement, o.a. voor de inzet van een datasteward en voor aanvullende activiteiten en/of diensten voor FAIR datamanagement. Geef een realistische begroting of neem als richtlijn ongeveer 3-5 % van het onderzoeksbudget.
- Neem een vergoeding voor patiëntparticipatie op in de begroting van de uitgewerkte subsidieaanvraag.
- Accountantskosten tot een maximum van € 3.500,- mogen bij projecten van € 125.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000,- of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.
- Indien er geen sprake is van de AGVV geldt het volgende: Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van € 5.000,-. In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.1 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#).

Aanvulling indien er sprake is van toepassing van de AGVV:

Subsidie wordt verstrekt voor activiteiten die vallen binnen de categorieën fundamenteel onderzoek en industrieel onderzoek zoals gedefinieerd in de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (hierna ook: AGVV). De subsidiabele kosten zijn opgenomen in art. 25, lid 3 van de AGVV.

Subsidie naar deelnemende organisaties

Als er sprake is van een samenwerking, waarbij één of meerdere ondernemingen subsidie ontvangen en ontvanger is van staatssteun, dan moeten alle ondernemingen voldoen aan de voorwaarden van de AGVV. Dit betekent dat alle voorwaarden en verplichtingen die voortvloeien uit de AGVV eveneens van toepassing zijn op alle ondernemingen in het samenwerkingsverband. De te subsidiëren activiteiten vallen binnen de categorieën fundamenteel onderzoek of industrieel onderzoek.

Fundamenteel onderzoek

Fundamenteel onderzoek⁷ betreft experimentele of theoretische werkzaamheden die voornamelijk worden verricht om nieuwe kennis te verwerven over de fundamentele aspecten van verschijnselen en waarneembare feiten, zonder dat hiermee een directe commerciële toepassing of een direct commercieel gebruik wordt beoogd.

De maximale steunintensiteit voor haalbaarheidsstudies bedraagt 100% van de in aanmerking komende kosten. De in aanmerking komende kosten zien op:

- personeelskosten,
- kosten van apparatuur en uitrusting voor zover en zolang zij gebruikt worden voor het project,
- kosten van gebouwen en gronden voor zover en zolang zij gebruikt worden voor het project,
- kosten voor contractonderzoek, kennis en octrooien die op arm's length-voorwaarden worden gekocht bij of waarvoor een licentie wordt verleend door externe bronnen,
- kosten voor consultancy en gelijkwaardige diensten die uitsluitend voor het project worden gebruikt,
- bijkomende algemene kosten en andere operationele uitgaven, waaronder die voor materiaal, leveranties en dergelijke producten, die rechtstreeks uit het project voortvloeien.

Bij de berekening van de in aanmerking komende kosten zijn alle bedragen die worden gebruikt de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De in aanmerking komende kosten worden gestaafd met bewijsstukken die duidelijk, gespecificeerd en actueel zijn. Deze bewijsstukken kunnen, na honorering, op elk moment worden opgevraagd en dienen vervolgens binnen afzienbare tijd te worden aangeleverd aan ZonMw.

⁷ Zie hiervoor artikel 25, lid 2, sub a AGVV.

Tabel 2. Steunintensiteit

Fundamenteel onderzoek
Basis 100%

Industrieel onderzoek

Industrieel onderzoek⁸ betreft planmatig of kritisch onderzoek dat is gericht op het opdoen van nieuwe kennis en vaardigheden met het oog op de ontwikkeling van nieuwe producten, procedés of diensten, of om bestaande producten, procedés of diensten aanmerkelijk te verbeteren. Het omvat de creatie van onderdelen voor complexe systemen en kan ook de bouw omvatten van prototypes in een laboratoriumomgeving en/of in een omgeving met gesimuleerde interfaces voor bestaande systemen, alsmede pilotlijnen, wanneer dat nodig is voor het industriële onderzoek en met name voor de validering van generieke technologie.

De maximale steunintensiteit voor industrieel onderzoek bedraagt 50% van de in aanmerking komende kosten. De in aanmerking komende kosten zien op:

- personeelskosten,
- kosten van apparatuur en uitrusting voor zover en zolang zij gebruikt worden voor het project,
- kosten van gebouwen en gronden voor zover en zolang zij gebruikt worden voor het project,
- kosten voor contractonderzoek, kennis en octrooien die op arm's length-voorwaarden worden gekocht bij of waarvoor een licentie wordt verleend door externe bronnen,
- kosten voor consultancy en gelijkwaardige diensten die uitsluitend voor het project worden gebruikt,
- bijkomende algemene kosten en andere operationele uitgaven, waaronder die voor materiaal, leveranties en dergelijke producten, die rechtstreeks uit het project voortvloeien.

De steunintensiteit voor industrieel onderzoek kan als volgt worden verhoogd tot een maximale steunintensiteit van 80% van de in aanmerking komende kosten:

De maximale steunintensiteit wordt verhoogd voor middelgrote ondernemingen met 10% en voor kleine ondernemingen met 20%. Daar bovenop kan de maximale steunintensiteit verhoogd worden met 15% als de projectresultaten ruim worden verspreid via conferenties, open access opslagplaatsen of gratis of opensource software.

Tabel 3. Steunintensiteit

Industrieel onderzoek	Kleine onderneming	Middelgrote onderneming	Grote onderneming
Basis	50%	50%	50%
Opslag	20%	10%	geen
Kennisverspreiding	15%	15%	15%
TOTAAL	80%*	75%	65%

*Maximale steunintensiteit is 80%

Bij de aanvraag van de subsidie dient vastgesteld te worden of er sprake is van een kleine of middelgrote onderneming⁹. Bij de indiening van de subsidieaanvraag moet daarom de [EU SME Self Assessment Wizard](#) worden ingevuld. Het formulier mag maximaal 14 dagen vóór indiening van de aanvraag zijn gegenereerd.

Bij de berekening van de steunintensiteit en de in aanmerking komende kosten zijn alle bedragen die worden gebruikt de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De in aanmerking komende kosten moeten worden gestaafd met bewijsstukken die duidelijk, gespecificeerd en actueel zijn. Deze bewijsstukken kunnen, na honorering, op elk moment worden opgevraagd en dienen vervolgens binnen afzienbare tijd te worden aangeleverd aan ZonMw.

⁸ Zie hiervoor artikel 25, lid 2, sub b AGVV.

⁹ Een kleine onderneming is een onderneming waar minder dan 50 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet of het jaarlijks balanstotaal 10 miljoen euro niet overschrijdt. Een middelgrote onderneming is een onderneming waar minder dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet 50 miljoen euro en/of het jaarlijks balanstotaal 43 miljoen euro niet overschrijdt.

Cofinanciering is verplicht en ziet op het percentage van de kosten dat niet voor subsidie in aanmerking komt. U vermeldt in de projectbegroting de volledige kosten van het totale project en geeft aan welke kosten gedekt worden met het aangevraagde subsidiebedrag en welke kosten met cofinanciering (in cash of in kind) worden gefinancierd.

3.1.5. Praktische voorwaarden

Uitgewerkte aanvraag

- Schrijf uw aanvraag in het Engels.
- Het is verplicht om bij een uitgewerkte subsidieaanvraag een begroting toe te voegen. Het totale bedrag mag niet meer dan 15% afwijken dan het aangevraagde bedrag van het projectidee.
- Reserveer 10% van uw projectbudget voor communicatie en implementatie.
- Kosten voor datamanagement, o.a. voor de inzet van een datasteward en voor aanvullende activiteiten en/of diensten voor FAIR datamanagement. Geef een realistische begroting of neem als richtlijn ongeveer 3-5% van het onderzoeksbudget.
- Neem een vergoeding voor patiëntparticipatie op in de begroting.
- De volgende bijlage(n) zijn verplicht om toe te voegen:
 - [Begroting](#).
 - In het geval van toepassing van de AGVV, moet de AGVV specifieke begroting gebruikt worden.
 - Wanneer er sprake is van samenwerking en/of sponsoring: een [Letter of Commitment](#) per samenwerkende partij.
- De volgende bijlage is optioneel om toe te voegen: Max. 2 A4 met figuren en tabellen.
- **Verplicht in het geval bij toepassing van de AGVV:**
 - [AGVV begroting](#).
 - Ingevulde en ondertekende [verklaring bevel tot terugvordering van staatssteun](#);
 - Ingevulde en ondertekende [verklaring onderneming niet in moeilijkheden](#);
 - Ingevulde en ondertekende [verklaring cumulatie van staatssteun](#).
 - Bij de aanvraag van de subsidie dient vastgesteld te worden of er sprake is van een kleine of middelgrote onderneming¹⁰. Bij de indiening van de subsidieaanvraag moet daarom de [EU SME Self Assessment Wizard](#) worden ingevuld. Het formulier mag maximaal 14 dagen vóór indiening van de aanvraag zijn gegenereerd.

Wanneer een bijlage niet verplicht is wordt deze bijlage niet meegenomen bij de beoordeling van uw aanvraag. Uitzondering is een optionele bijlage waar figuren en/of tabellen aangeleverd worden. Deze bijlage is dan ook een onderdeel van de beoordeling.

3.2. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#). Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:

- **Open Access**
Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties).
Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).
- **Voorwaarden voor valorisatie**
ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten, daarom, dienen de [tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL) te worden toegepast bij licentiëring van resultaten. Beschrijf indien van toepassing hoe aanspraak op

¹⁰ Een kleine onderneming is een onderneming waar minder dan 50 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet of het jaarlijks balanstotaal 10 miljoen euro niet overschrijdt. Een middelgrote onderneming is een onderneming waar minder dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet 50 miljoen euro en/of het jaarlijks balanstotaal 43 miljoen euro niet overschrijdt.

intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de 10 principes zullen naleven.

4. Beoordeling en prioriteitstelling

4.1. Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic [‘in 10 stappen subsidie aanvragen’](#) en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

Deze subsidieronde is opgebouwd uit 2 fases: een projectideefase en een uitgewerkte aanvraagfase. Tijdens de projectideefase zijn de projectideeën door de commissie beoordeeld op relevantie en globaal op kwaliteit, waarbij de weging op relevantie zwaarder heeft gewogen. De relevantie vanuit het patiëntperspectief werd door ervaringsdeskundigen beoordeeld. Alleen de meest relevante en meest kansrijke projectideeën hebben een positief advies ontvangen om het projectidee uit te werken tot een volledige subsidieaanvraag.

Tijdens de huidige uitgewerkte aanvraagfase wordt uw subsidieaanvraag door referenten op kwaliteit beoordeeld. De referenten die uw subsidieaanvraag beoordelen zijn deskundig, maar zijn niet betrokken bij uw aanvraag. De kwaliteitsbeoordelingen van de referenten ontvangt u van ons in geanonimiseerde vorm. Daarnaast wordt de relevantie van uw subsidieaanvraag beoordeeld door ervaringsdeskundigen, die uw aanvraag specifiek beoordelen vanuit het patiëntperspectief. Deze beoordeling zult u tevens in geanonimiseerde vorm ontvangen. U krijgt vervolgens de gelegenheid tot het geven van een schriftelijke reactie (wederhoor). U zult daarna worden uitgenodigd om deel te nemen aan een interview met de beoordelingscommissie.

De beoordelingscommissie geeft een eindoordeel over de relevantie, kwaliteit en de begroting. Zij doet dit op basis van de aanvraag, de beoordelingen van de referenten en ervaringsdeskundigen, het wederhoor en het interview. Hierbij hanteert de commissie de criteria uit deze subsidieoproep. Hieronder staan de relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn.

4.2. Relevantiecriteria

- **Diversiteit**
Beschrijf hoe er aandacht wordt besteed aan [diversiteit](#) en differentiatie van de doelgroep naar kenmerken zoals [seks en gender](#), leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele diversiteit, waar relevant voor de thematiek van het project.
- **Participatie van patiënten en/of eindgebruikers**
Beschrijf hoe u belanghebbenden, de einddoelgroep of eindgebruiker die beschikt over ervaringsdeskundigheid betreft bij het project. Met ‘betrekken’ bedoelen we concreet het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten (mee)beslissen van betrokkenen bij het opstellen van de subsidieaanvraag en het uitvoeren van het project.
- **Datamanagement en FAIR data**
ZonMw stimuleert optimaal gebruik van data (en andere bronnen voor onderzoek waaronder biologische materialen en software). U hoeft pas na honorering van uw aanvraag een datamanagementplan in te dienen. Indien u geen nieuwe data verzamelt en/of bestaande data gebruikt, vermeld dit dan in uw subsidieaanvraag.
Op de webpagina [Instructies FAIR-datamanagement subsidieaanvragers \(zonmw.nl\)](#) staat uitgelegd wat in projecten gedaan kan worden voor herbruikbare en [FAIR-metadata en data in onderzoeksprojecten](#). Het uitgangspunt is dat u waar mogelijk gebruik maakt van bestaande databestanden. Indien u nieuwe data gaat verzamelen, moet u daarbij zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande standaarden, modellen, terminologieën (etc) die in het (post-)COVID onderzoek gebruikt worden. Voor projecten in het post-COVID programma is het verplicht om FAIR-metadata te produceren met de [COVID-19 specifieke FAIR metadata schema's](#). De metadata over uw project en dataset worden vervolgens openbaar gemaakt via de [COVID-19 dataportal](#) van Health-RI.
Wij raden u aan om in een vroeg stadium uw datasteward/-expert te betrekken bij uw aanvraag.
- **Toepassing in termen van impact**
Projecten die subsidie ontvangen van ZonMw dienen impact te hebben. Beschrijf hoe u verwacht deze impact te realiseren en aan te tonen. Nieuwe kennis en kunde moet gebruikt worden in

praktijk, beleid, onderwijs en/of verder onderzoek. Op onze website leggen we uit wat impact is, hoe we werken aan het realiseren en aantonen ervan en wat we hierin van projectleiders verwachten. Meer informatie vindt u op [de ZonMw-webpagina Impact versterken](#).

Oproep specifieke algemene relevantiecriteria:

- Het onderwerp past binnen de kaders van het post-COVID programma en sluit aan bij één of meerdere kennishiaten zoals beschreven onder sectie 2.
- Patiëntparticipatie is een essentieel onderdeel en een vereiste in het project, als partner vanaf protocol ontwikkeling. Er is een duidelijk plan voor het betrekken van belanghebbenden en eindgebruikers bij het project. De aanvraag beschrijft hoe met hen wordt overlegd, advies wordt ingewonnen, wordt samengewerkt en/of hoe zij betrokken worden gedurende de looptijd van het project.
- Het voorgestelde onderzoek houdt rekening met de aanbevelingen vanuit het patiëntperspectief, indien passend bij het onderzoek, beschreven in de [gepubliceerde achterbanraadpleging](#).
- Er is een duidelijk onderbouwd plan om aansluiting te vinden bij het [Post-COVID Netwerk Nederland](#). Er is tevens duidelijk beschreven op welke wijze de infrastructuur van dit netwerk zal worden gebruikt.
- Het onderzoek richt zich (tevens) op kinderen met post-COVID, enkel overtuigend onderbouwt kan hier van worden afgeweken.
- Het onderzoek wordt niet al (inter)nationaal uitgevoerd (aanvrager moet dit overtuigend onderbouwen), of de aanvrager moet overtuigend onderbouwen dat onderzoek in Nederland nodig is naast internationaal onderzoek.
- Er wordt zo veel als mogelijk verbinding gemaakt met lopend (inter)nationaal onderzoek.
- Er is een helder plan voor de doorgeleiding van nieuwe kennis en de resultaten uit het onderzoek richting de zorgpraktijk.

Oproep specifieke relevantiecriteria kennishiaat 1 tot en met 3

- Kennishiaat 1 tot en met 3 worden in het onderzoek bij voorkeur gezamenlijk opgepakt.
- Er wordt gebruik gemaakt van klinische fenotypering, brede diagnostiek (van bloed tot imaging) en indien nuttig van innovatieve analysetechnologieën, zoals machine learning en AI.
- Indien mogelijk wordt er gebruik gemaakt van beschikbare routinedata.
- Het onderzoek houdt naast (een subcategorie van) post-COVID patiënten, rekening met mensen die (via natuurlijk beloop) geheel of gedeeltelijk van post-COVID zijn hersteld of een variabel ziektebeloop vertonen.

Oproep specifieke relevantiecriteria kennishiaat 4

- Er is tijdens het opstellen van de aanvraag reeds nagedacht over een mogelijke behandeling, waardoor het voorgestelde onderzoek als basis dient voor vervolgonderzoek voor een mogelijke behandeling en doorgeleiding kan vinden in *proof-of-principle* studies of kleine klinische trials.
- Er dient onderzocht te worden in hoeverre het mogelijk is om het voorgestelde onderzoek te verbinden aan onderzoek naar andere postinfectieziekten.

4.3. Kwaliteitscriteria

- **Doelstelling en vraag- of taakstelling**
Beschrijf de doelstelling en vraag- of taakstelling. Let daarbij op helderheid, reikwijdte en originaliteit.
- **Plan van aanpak**
Beschrijf de gekozen methoden en analyses, inclusief de theoretische en/of empirische onderbouwing. Indien van toepassing dient er een powerberekening te worden toegevoegd.
- **Haalbaarheid**
Maak aannemelijk dat het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen.
- **Projectgroep of consortium**
Beschrijf hoe de samenstelling van de projectgroep/het consortium bijdraagt aan de kwaliteit van uw onderzoek of project. Het betreft bij voorkeur een multidisciplinaire samenstelling, waarbij voor onderzoek naar de kennishiaten 1 tot en met 3 de volgende disciplines van belang zijn in een niet-limitatieve opsomming: klinische specialisten (denk aan interne geneeskunde, infectiologie, longgeneeskunde, vasculaire geneeskunde, neuro(-immuno)logie, pathologie, radiologie), pathofysiologische specialisten op het gebied van de grote systemen (denk aan immuunsysteem,

coagulatie, inflammatie, zenuwstelsel en endocriene systeem), methodologen en datawetenschappers.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

4.4. Prioriteitstelling

Tijdens de beoordeling van de uitgewerkte subsidieaanvragen weegt de programmacommissie relevantie en kwaliteit aan de hand van onderstaande prioriteringsmatrix. In de matrix weegt relevantie zwaarder dan kwaliteit. Een subsidieaanvraag dient minimaal relevant en van goede kwaliteit te zijn om in aanmerking te kunnen komen voor honorering.

<i>Relevantie</i> <i>Kwaliteit</i>	Ze er re levant	Re levant	La ag re levant
Ze er go ed	1	3	Afwijzen
Go ed	2	4	Afwijzen
Vo ldo ende	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen
Ma tig	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen
On vo ldo ende	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen

Subsidieaanvragen zijn honoreerbaar in de volgorde van prioritering 1 tot en met 4. De aanvragen in de niet-genummerde cellen zijn in geen geval honoreerbaar. Het streven is om onderzoek naar alle geïdentificeerde kennishiaten binnen deze subsidieoproep te financieren.

Wanneer na toepassing van de prioriteringsmatrix het aantal honoreerbare aanvragen het beschikbare budget overstijgt, dan zal de commissie de volgende aanvullende afwegingsgronden hanteren: Afhankelijk van de verdeling en invulling van de kennishiaten, kan een hoger geprioriteerde aanvraag worden afgewezen vanwege een reeds ingevuld kennishiaat ten opzichte van een lager geprioriteerde aanvraag van een onvervuld kennishiaat. Daarnaast kan de commissie ervoor kiezen de eerstvolgende aanvraag die past binnen het budget te honoreren ten koste van de hoger geprioriteerde aanvraag die het budget overschrijdt.

5. Indienen

5.1 Indiening via Mijn ZonMw

Subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een uitgewerkte subsidieaanvraag is 12 juni 2024, om 14.00 uur.

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

5.2 Tips

- ZonMw is vorig jaar overgestapt naar een ander online indiensysteem. Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan ten tijde van indiening van de uitgewerkte subsidieaanvraag toegevoegd worden in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, via covid19@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening van de uitgewerkte subsidieaanvraag binnen zijn.

5.4 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met: Charel Boot, per e-mail via covid19@zonmw.nl of telefonisch via 070 515 03 13.

5.5 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6 Downloads en links

Op de ZonMw website leest u meer over:

- de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- [‘in 10 stappen subsidie aanvragen’](#)
- [Wat dien ik in](#)
- [Voorwaarden en Verplichtingen](#)
- [Beoordeling van subsidieaanvragen](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Vrijstelling staatssteun.](#)
- [FAIR datamanagement](#)
- [Open Access](#)
- [Implementatie en impact](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- [Programmapagina post-COVID](#)

6. Bijlagen

- [Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV](#)

Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV

Om in aanmerking te komen voor subsidie onder de AGVV moet, behalve aan de inhoudelijke criteria van de subsidieoproep, ook worden voldaan aan enkele specifieke vereisten die volgen uit de AGVV. Deze vindt u hieronder.

- ZonMw verleent geen subsidie als het onvoldoende aannemelijk is dat uw aanvraag aan alle definities en voorwaarden van de AGVV voldoet, of als subsidieverstrekking naar het oordeel van ZonMw leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.¹¹
- ZonMw verleent geen subsidie als de datum van aanvang van de werkzaamheden aan het project of van aanvang van de activiteiten eerder is dan de datum van indiening van de subsidieaanvraag.¹²
- ZonMw verleent geen subsidie aan ondernemingen waartegen een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij door Nederland toegekende steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.¹³ Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een [verklaring bevel tot terugvordering van staatssteun](#) ingevuld en ondertekend toe.
- ZonMw verleent geen subsidie aan ondernemingen in moeilijkheden.¹⁴ Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een [verklaring onderneming niet in moeilijkheden](#) ingevuld en ondertekend toe.
- Cumulering van subsidies (of andere vormen van staatssteun) voor dezelfde – geheel of gedeeltelijk overlappende – in aanmerking komende kosten, mag er niet toe leiden dat de maximale steunintensiteit wordt overschreden. Indien reeds door een bestuursorgaan of door de Europese Commissie subsidie is verstrekt voor dezelfde – geheel of gedeeltelijk overlappende – in aanmerking komende kosten, dan zal ZonMw slechts een zodanig bedrag aan subsidie verstrekken dat het totale bedrag aan subsidie niet meer bedraagt dan het bedrag dat op basis van de AGVV mag worden verleend.¹⁵ Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een [verklaring cumulatie van staatssteun](#) ingevuld en ondertekend toe.

¹¹ Artikel 1 lid 5 AGVV

¹² Artikel 6 AGVV

¹³ Artikel 1, lid 4, sub a AGVV

¹⁴ Artikel 1, lid 4, sub c AGVV. Financiële moeilijkheden als bedoeld in artikel 2, lid 18 van de AGVV

¹⁵ Artikel 8 AGVV